

Nro 28.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben October 3-dik napján 1794.
esztendőben.*

Mi az Újság?

Ezt ha nem mindenek is, de leg alább az embereknél nagyobb része hogy tudni kívánja, abban semmi kéttséget nem lehet helyhezteni. Ez egy olyan kérdés, a' melly sok szó beli vételkedésre adott alkalmatosságot, minthogy némeljek a' Világon semmi újságot lenni nem hisznek, és mindent a' mi történik, vagy a' mi léfzen, nem újságnak, hanem oságnak lenni tartanak, a' magok vélekedéseket azzal támosztgatván; Hogy semmi is olyan történet nem eshetik, semmi is a' Világon olyan dolog elé nem jöhet, melly dolgokhoz, vagy történethez valaha hason-

lo ne lett volna. A' kik pedig az Újságnak létit hiszik, azok a' magok vélekedéseket a' *tudatlanságon* épittik, azt hozván elé erősségül; Hogy az emberek, vagy a' Historiák, több olyan dolognak, vagy történetnek valaha lett lételére nem emlékeznek; azért vagyon Újság. — Mi hogy a' vélekedésbe belé ne erezkedjünk, annyit bátran elmondhatunk, hogy ha magában semmi Újság nintsen is, de leg alább réánk való nézve, mint-hogy mi öröktől fogva nem vóltunk, és mindennütt jelen nem lehetünk, vagyon újság; lássuk meg azért, hogy mik azok, a' mellyek mostohanság történetnek, és a' mellyeket a' *Barna* határa fel lehetett pakolni, 's az újságot hordo táskájába bé-férhettének.

Olasz Ország.

A' *Turini Sept.* 13. áig költ tudósittások szerint, az ellenség sok helyeken kezdi magát ujjolag erősgetni, és olyan mozdulásokat tétzen, a' mellyek valamelly proba tételt tenni kívánni mutatnak, de még eddig holmi aproság tsatán kívül semmi nevezetes nem esett, A' *Sept.* 2. án és 9. én történt tsaták vóltak a' nevezetesebbek, az egyik az *Agnello* völgyiben, a' más a' *Brigai* tetőken. Az első helyen 750 ből álló ellenséges sereg talált valamelly 40 emberből álló patrouille-rozo seregetskére bukkanni, a' melly magát mind addig védelmezte, mig mintegy 300 emberből álló segittséget kaphatott, 's az annak utánna egy néhány órákig tarto kemény ölszve tsapás után, az ellenséget hátrálni kényszerítette, sokakat közüllek meg-sebessitvén, 40 pedig az *Eliséumi* szabad-ság mezeire küldvén. A' második helynél 9. dikben 1000. ből álló ellenséges sereg támotta meg a' *Carboni* Pofztakat, a' mellyek olly derekasint viselték magokat, hogy az ellenség tellyességgel erőt nem vehetvén rajtok, utóljára minden szerentse nyeresen kívül kényszerítettett magát visszavonni.

Morozzo mellett fekvő Táborból *Sept. 9-én* jött tudósítás foglalata az; Hogy a' Frantziák *Cévanak* ostrommal leendő meg vétele felől a' N. Gyűléstől parantsolatot vévén, ezen parantsolatra minden felölről a' magok erejeket *Céva* körül huzzák öszve. Az *Alessándriával* által ellenben fekvő Frantzia sergek, a' N. Gyűléstől az iránt vettenek parantsolatot, hogy a' következő telet *Piemontba* tölthessék el, melly parantsolatnak tellyesíthetésére, semmi is a' Frantziának szükségesebb nem volna, mint sem az, hogy *Céva* az ő birodalmokban lehessen; de a' Frantziák iránt tett rendelések igen jók lévén, a' N. Gyűlésnek mind a' *Piemonti* telelés, mind pedig a' *Céva* megvétele iránt való parantsolatja tellyesíthetésében hogy mod lehessen nem hihető. Még eddig a' Frantziák semmit se próbáltak, meg válik ezután mit tselekeznek, mivel a' Havasok között, holott a' ho már tegnap előtt le esett, nem sokáig campirozhatnak.

Cáiro mellett lévő Táborból *Sept. 13-án* azt a' tudósítást vettük, hogy az *Alvintzi* Obristbataillonja az előtt való nap, 13-an az ottan fekvő Regimentnek Leibbataillonja érkezett volna meg oda, 14-re pedig az *Antal* Hertzeg Obristbataillonja váratik. Arra a' hirre, hogy a' Frantziák a' *Genévaiak* *Finalé* nevezetű erősségéhez közelítenének, a' *Szlainer* Bataillonja olyan rendeltést vett, hogy a' *Genévaiak* tartománya felé nyomulna elé, és az tegnap előtt a' *Genévaiak*nak minden ellent állásokon kívül meg is esett, a' melly Bataillon *Carcaraba* és *Malerába* telepedett le. — *Carcarából* egy Kurir küldettétvén *Genévába*, arra az oda való Regierung olyan parantsolatot tétetett közönségessé, hogy a' Ts. K. Truppoknak elé való nyomulásokban leg kisebb részben is ellent ne ájanak. — A' Frantziák úgy adják ki magokat, mintha az ő erejek igen kemény volna, de e' tsak vakitto hir, midön azt minden tudja, hogy a' Frantziáknak Olasz országba lévő hadi sergekben felette sok a' beteg, 's

naponként közüllök száznál több meg-hal. Az olyan Tisztek ottan is még mind árestáltatnak, a' kikhez az a' gyanu fér, hogy *Roberspi rrevel* egyet értőleg vóltanak. — Az életre való szükséges dolgok pedig nagyon meg drágútanak.

Német Ország.

A' *Lüttich* mellett lévő táborból *Sept. 12* én. Mi itten a' *Mósa* vize, *Lüttichnek* innetső külső várossa mellett, igen nagy tsendességben vagyunk, úgy annyira, hogy a' két előre álló *Posztak* között még tsak egy lövés se esik, 's nem is hiszszük azt igaznak lenni, hogy a' *Frantziák* *Karthausen* tájjékan réánk akarvának ütni. — *Trierbe* mindenekeket kéntelenítették a' *Polgárok*, a' *Frantziáknak* által-adni, tsak 3. inget 1. öltöző kontost, egy paputsat, vagy stiblit hagytak meg az oda való embereknél. Az élelemre tartozó dolgok napról napra mind drágábbak, már is egy font husnak 26. *Krajtzar* az arra.

Maintzból, *Sept. 16* án. *Maintzat* erőssen készítettik, romladozásait újra építik, és újj santzokkal minden felől úgy annyira erőssítettik, hogy akármelley ostrom előtt is meg állhasson.

Achenből, *Sept. 16* án azt írják; hogy *Mastrichtnál*, a' nól az ellenség a' maga ereit kezdette öszve huzni, minden nap azt vélik, hogy ottan valamelley tsatát véghez mentnek lenni halának; de minthogy az előre való készülétek igen jok, számba se veszik az egész dolgot, ellenben az *Argusi* szemeket *Stavetot*, *Malmedy* és *Lüttich* most magokra függesztetni kívánják. Egy néhány napoktól fogva mind halja az ember a' lövöldözést, sőt mais keményen való ágyuzást lehetett hallani minden meg-szünés nélkül. A' lövöldözések sok helységekben egy formájuaknak hallattatván lenni, ebből má úgy kezdettek némelleyek okoskodni, hogy a' tsatához más helységekben is hozzá fogtanak.

*Fouron . le . Comté*ból Sept. 15-én való Tudósítás szerént, úgy tettik, mintha a' Frantziák valamelly nagy és közönséges tsatán kívánnának probát tenni. Generál *Kraynak Tongernél* fekvő Taborát 500 lovassággal kémielte . meg maga Generál *Jourdán*, kiis az Austriai örállókhoz meg lehetösen közelített; de hogy az alkalmatossággal valami történt volna, az iránt bizonyost halani nem lehet; Ezen kémielésnek következésére, rélzünkröl olyan előre való rendelések tétettek, hogy a' Vendégek annak idejébe a' magok állapotjokhoz képest illendöleg fogadtassanak.

Wormátziából, Sept. 17-én. Az eddig elé ezen a' Tartományon letelepedve nyugodott Hadi sereg, a' melly mintegy 30000 emberekböl állani tartatik, ide számlálván a' *Hessen . Darmstadt*i Fejedelem Brigadáját is, fel . szedvén a' sátorfát, innen elébb nyomúlt. — Azt is mondják hogy *Printz Condé* a' maga seregivel, a' mellyhez más Ts. K. Truppokan kívül, egy *Serviai* nagy *Corpus* is hozzá tsatolta volna magát, ugyan abban az időben szállott volna keresztül a' *Rhénus* vizén *Philippsburgan* fellyül.

A' *Rhénus* vize mellöll Sept. 18-án. Itten az a' hir jár, hogy a' Frantziák Tartományai *Langvedocia*, *Provence*, és *Morbihan* a' Konvent ellen fel . támadtanak, erre való nézve a' *Piemonti* Frantzia Tábor, olyan parantsolatot vett, hogy a' maga utját sietve arra vegye, *Exiles* és *Coni* ostromlására való nehezebb készületeit pedig magától hátra hagyja.

A' *Schwetzingeni* fő hadi szállásról, Sept. 19-én. Prusziziai G. L. Hertzeg *Hohenlohétól* vett Tudósítás e' következő: Hogy Generál-Májor *Blücher*, a' tett rendelést tökéletesen végre hajtotta, midön az ellenséget *Leystadttól* és *Mattenheimtől* tovább nyomta. Minthogy pedig a' *Gyulai* vétézei, és a' *Serviaiak* pardont tellyességgel nem adtanak, e' miatt az ellenség mintegy 600 embereit el . vezette, az hová utóljára Má-

Jor Loos is meg-érkezvén 100 embernél többet vágott-le. — Reggelre kelve pedig 6 óra tájjé-kán vagy 5 Bataillont öszve szerkeztetvén az el-lenség, leg dühösöb moddal ütett mi réánk; de az ő négy vagy öt versben tett probái után is, szerentsésen vilzszá veretettnek, 2 Kapitánjait, 50 egynéhány köz embereit fogságba hogyván, 's 2 Munitzios szekerét is el-veztvén.

Wormátziából Sept. 21-én e' képpen tudósittatunk; Hogy azon nap reggeli 7 orakor érke-zett meg oda *Kaiserlauternből* egy Kurir azzal a' tudósittással, hogy a' Német sergek mineku-tánna a' Frantziákkal *Sept. 20-án* egy tsatát tet-tenek volna, estvéli 8 orakor *Kaiserlauternbe* bé-szállottanak, és hogy *Blücher* és *Bosz* Generálok mind elébb elébb nyomulnak ezen tsatában a' Németek közül is egy kevesen ugyan el estenek, de a' Frantziák közül 2000-en maradtanak, a' tsata piatzon, fogságba pedig 3000-en estenek. — A' *Manheimi Sept. 20-án* költ tudósittások pedig azt tartják, hogy a' Hertzeg *Hohenlohé* probájának, melyet ezen Honap 18-án tett vala, a' mikor is 1000-nél több Frantziákat ölt, sebessített vala meg, és fogott el, igen jó következései lettenek, minthogy az ő serege *Lautern* felé elé nyomulha-tott, a' mái tudósittások pedig azt a' hirt is re-pittik, hogy a' *Rhénuson* túl lévő Frantziák a' közelebb történt tsaták által olyan környül állá-sok közé tétettetnek, hogy magokat *Germerheim* és *Landau* felé vilzszá huzni kéntelenítettnek. A' minthogy a' tegnapi probájok is azt bizonyítja, a' kik az nap vólt, erőssen ködös, és essös idő-ben öszve huzván egy néhány 1000 embereiket, 800-tól fogva mintegy 1000-nyi emberekből álló sereggel *Mündheimba* és *Oggersheimba* szállatta-nak-bé, a' más hátra maradott része pedig ma-gát *Frankenthal* és az oda való völgy felé huzta sok üress szekerekkel együtt.

Achenből Sept. 19-én e' képpen tudósittatunk; hogy a' Frantziák, az Austriaiaknak *Lüttich* és *Mustricht* között való Linéájokra *Sept. 17-én* ab-

ból a' tzélből ütettének vala réá, hogy *G. Krayt* a' maga bé sántzolt Tábörából, mellybe *Mastrichtól* egy óránnyira fekszik vala ki-kérgethessék, és a' *Mósa* vizén *Lüttichen* alóll *Visénel* és *Fou-ron-le-Comténál* való által menetelt meg próbálhassák. — Az ellenség kegyetlenül tüzeivén a' mi Truppjainkra, kéntelenítettnek lenni tartotta vala már *G. Kray* reggeli 11 ora felé, hogy magát a' *Mastrichti* Ágyuk védelmezése alá vónnya meg; de az alatt, mikor már a' maga visszává vonásán gondolkoznék *G. Clerfayt* 4 Bataillonnal 6 Escadronnal és 6 ágyuval el érkezvén a' vendégségre, a' maga Truppjait a' *G. Kray* seregivel egyesítette, az után pedig, újjolag a' munkához kezdvén, a' tsata estvéli 9 oráig tartott, akkor pedig kéntelenített az ellenség, magát visszává vonni, kinek az el-esettjei száma 500-ra, az elfogatottoké pedig 300 ra mégyen. Az alatt az idő alatt, mig *Mastrichtnál* ezen tsata tartatott, más egy néhány rendbéli ellenséges Truppok is próbálták, hogy a' fennebb említett helyeken a' *Mosa* vizén keresztül mehessenek, de a' viz partjára ki szegzett ágyuink miatt azok is tzéljokban elé nem mehettének, a' viz más oldalán Lovasaink is réájok rohanván.

Kliviából Sept. 20-án e' képpen tudósítottunk: Hogy a' *Yorki* Hertzeg a' maga fő kvártélját *Nimvégennél* *Vechembe* tette vala által, de már ma *Cliviától* két óránnyira *Cranenburgba* térszi által. — *Gravé* előtt az ellenség meg akadályoztatására 10 től fogva mintegy 12000 nyi emberekből álló Angliai Truppak állanak, a' *Mosa* vize fedezésére pedig, *Moock* és *Afferden* között egy igen kemény Hannoverai sereg fekszik.

Manheimből Sept. 22-én úgy irnak: Hogy nem tsak *Kaiserlautern*, hanem *Dürkheim* körül is 21-diktől fogva az ellenség közül egy se láttatik. Némellyek azt is erőssittik, hogy *Neustadt* is kezünkbe vólna, de még erről bizonyost nem tudhatunk annyival is inkább, minthogy 21-be dél utáni 4 orakor *Neustadt* felé *Deidesheim* kör-

nyéken igen kemény ágyuzás és lövöldözés hallat-
tatott lenni, 22 dikben még reggel *Oggersheim*
és *Mundheim* környékén az ellenség patrolliro-
zott; — Az újjabb tudósítások szerént *Lauterne*
megvétele alkalmatosságával fogságba esett Fran-
tziák száma 2500-ra megyen, a' kik között egy
Generál volt, 9 ágyú, és 8 puska poros szekér
vétetett vala el prédába töllok.

Manheimből Sept. 23. án. Hertzeg *Hohenlo-*
hénak Kaiserslauternből Sept. 20. án küldött tu-
dósításának summája tsak az; Hogy *Fischbachból*
és *Hochspeyerből* az ellenség azon a' napon üzet-
tetett-ki, mellynek alkalmatosságával *G. Karacsay*
és *Vécsei* Regimentjével, és a' *Wolfrath* huzárjai
közül vagy 500 zal, sok Frantziát aprított le.
Gen. Wolfrath a' maga Regimentjéből vagy 7 Es-
cadronnal, a' *Martini* Bataillonjaival és a' *Szer-*
viakokkal az ellenséget körül vévén, az ellenség
közül egy néhány százat le-vágott, 's fogságba
is mintegy annyit ejtett. Látván pedig az ellen-
ség, hogy *Kaiserslauterntől* el szakasztatott volna
Hoderkopf mellett *Trippstadt* felé vont a vizszá-
magát, kit is *G. Karacsay*, a' *Vécsei* Regiment-
jével, mellyet a' *Romburg* granátiros Bataillonja
segített vala, üzett leg-inkább. — Az ellenség
Lauternnél tartozkodván, előlről *G. Blücherrel*,
's a' magam testvérével, két is *G. Borch* segített
hajtattam réájja, magam pedig (*H. Hohenlohé*)
Hochspeyerből a' *Baadeni* Hertzeg Brigadajával,
a' *Prulfszia* Hertzeg *Lajoséval*, a' *G. Wolfrath*
vállogatott vitézeivel, a' *Waldek*, *Schmettau*, és
Katt dragonyos Regimentjeivel hátulról tsapván
az ellenségre, három Bataillonját az ellenségnek
egészszén le-vagdaltuk, rész szerént pedig el fog-
tuk. A' *Waldek* és *Schmettau* Regimentjei is bal
felől az ellenség gyalogságára ütven, egy Bata-
illont közüllök rész szerént le-vágtanak, rész sze-
rént pedig el-fogtanak. Az ellenség részéről az
ekkor el-esteknek száma könnyen réá megyen
3000, a' fogságba esteké se sokkal kevesebbre.
Ágyú és Puska poros szekér mennyi vétetett el

töllek, azt meg-határozni nem lehetett. A' mi ágyui pedig az ellenségnek *Hochspeyernél* voltak, azokat a' veszedelemből ki szabadítván, azokkal jó idején elébb állott. A' mi vesztségünk az ellenség vesztségéhez képest igen kevés. Oberstlieut. *Forstenburgról* pedig az a' hír érkezett, hogy a' fellyebb irt tsatába vett sebe miatt *Frankfurtumban* meg-halálozott volna.

Déli Pruszsziából.

Thornból Sept. 13 án költ tudósítás azt foglalja magában: Hogy a' Pruszus Obester, *Székelynek* utának lett indulása nagyon réa ijelzett volna zenebonáskodokra, kinek is serege 3 részekre osztatván, annak egyik része *Kovále*, a' másik *Brzese*, a' harmadik része pedig *Wloclaveck* felé indult, leg előbb is azt a' tzelt tévén maga eleibe az Obester, hogy a' *Vistula* vizén a' *Thornál* lévő *Communicatiót* ismét helyre állithassa; Melly seregek előtt meg futamodván a' zenebonáskodok, az említett helyeket *Székely* Obester el foglalta, 's ennek alkalmatosságával sokakat közüllök el is fogott, prédába pedig ezeket nyerte. 700 Tonna lisztet, sok puska port, 7 ágyut, mellyek onnal töltettek vala meg, sok szekér flintákat, kardakat, és Pistolyakat, a' *Vistulán* lévő sok hajokkal egyetemben. — A' *Frantzia* lábba állittatott *Wloclavecki* közönséges bátorságra ügyelő *Commissió* tagjait, kik között a' Püspök, és az oda való *Ekklesia* Kánonokjai leg elsők valának, egyszeribe arestaltatta, azon ki-jelentése mellett, hogy ha magok, és a' zenebonának minden más tagjai 24 ora alatt a' Pruszsziai Királyhoz hűséggel viseltetni a' magok hiteket le nem teszik, tehát minden tehétségeket, és a' *Klastromnak* is minden féle ezüstyit, drága portékáit *confiscaltatja*, 's a' zenebona részesseit pedig mind egy lábbig halállal büntetteti-meg.

A' Zenebonáskodok *Nádziejevo*-nál szállottanak táborba, kik hogy magokat *Előjáróikkal* együtt

feladják, Obester Székely azt kívánta tőlök, azt is mellé tévén, hogy ha magokat meg nem adják, 's a' dolog azt kívánná, hogy Obester Székely erővel nyuljan hozzájuk, 's a' szerentse neki szolgálván, Elölljárójok kezibe eshetik, úgy a' Kender nyakra valót bizonyoson el nem kerülik. Meg válik már feladjáké a' zenebonásokok magokat, avagy nem? — Déli Pruszziának ebben a' résziben, ámbár a' zenebonáskodás Kezdetett vett vala ugyan magának, de hogy a' zenebona tovább harapozhassék, nem lehet tölle annyival is inkább félni, minthogy a' *Schönfeld* Corpussanak sok Trupjai szállottanak ide bé, 's azok közül is, a' kik a' zenebonáskodásra el-tántorittattanak vala, sokan kértének magoknak kegyelmet. — *Warschauból* az a' tudósítás jött *Sept. 7-én*, hogy a' *Muzkák Kurláندیának* nagy részét ismét el-foglalták légyen, nevezetesen *Libau* egy kevés időtől fogva ismét kezekben van.

A' Wola mellett lévő Táborból, Pruszsziai Generál Schwerinne, Lengyel Generál Sajontschekhez küldett levele.

Major *Libnizki* ki is a' *Wolánál* való tsatában el-fogattatott vala, azzal a' Tisztelettel, a' melly egy Hadi Tisztviselőt illet, vizszáélt, minthogy ezen Honapnak 19-én *Katzinból* el-szökött; és ámbár eléggé kerestessék is minden felé, de soholt is fel nem találtathatik: azt lehet annakokáért gyanítani, hogy ő ismét a' *Warschau-nál* lévő Lengyel táborba ment légyen vizszá, hogy magát ottan el-rejthesse; mellyhez képest a' Generált (*Sajontscheket*) azon barátságos kéresemmel kívánon megtalálni, hogy az említett Majort a' Hadokozás Törvénye szerint adja-ki. És ámbár a' Major kettős vétekbe ejtette légyen is magát, midön Pruszsziai Vasallus lévén, a' maga Monárchaja ellen nem tsak hogy fegyvert fogott, hanem a' fogságból el-iszökött; de ő Felsőge még is olyan kegyelmes, hogy sem egyik, sem a' más vétkéért meg nem /enyitti, és véle, a' több El-fogattattákkal együtt,

a' Hadakozás Törvénye szerént, hasonló helyesen eső módon bánik; azért az ő ki-adattását annyival is bizonyosobban reménylem. Betsületnek tartom lenni, hogy vagyok s. a' t.

Schwerin.

Sajontschek Lengyel Generál válaszsza Pruszsus Gen. Schwerinhez.

En az Úrnak Májor *Lipnizki* iránt való helyes kérését a' Fő Vezérnek eleibe terjeszteni, el nem mulattam; a' ki annyivalis inkább készebb az Úr kivanságát tellyesíteni, mivel a' bé-paszlott Májort, minekelötte az Úrnak iránta való kérését vehette volna, az ő meg-érkezésével mingyárt Arestomba vettette, azért, mivelhogy a' Hadi Tisztviselőktől el nem vákaszthato Bétsületet meg-sértette. Ő mihelyt a' maga holmi bajtskáit, mellyeknek el-igazításokra nézve, nékie egy néhány órát kellett engedni, rendbe fogja szedni, a' hólnapi napon azonnal ki fog adattatni, a' ki az Úrnak, ezen Tisztviselőnek sorsa felöll, betsülete alatt adott bizonyossá tételben semmit nem kételkedvén, betsületnek tartom tökéletesebb Tisztelettel lenni.

Sajontschek.

Wilnának a' Muszkák által lett meg-vétele hirét a' *Warschawi* Újság is bizonyítja, mellynek meg-vételéért Aug. 12. én a' Muszkák a' Lengyelek Táborára tsapván, a' magok egész erejeket, úgy annyira a' Lengyelek Battériaaji ellen szegeztek vala, hogy azoknak ellent állani tellyes lehetetlen vólt, melly Battériáknak meg-vételek által, a' városnak oltalmazása meg-nehezítettvén, hogy magokat is a' Veszedelemnek haszontalanúl ki ne tegyék, minden hadi készülétekkel együtt *Kovno* felé húzták vala viszszá. Azon alkalmatossággal a' Lengyelek vesztése mintegy 1000 emberekből és 8 ágyukból állott, a' Muszkák is elvesztettének annyi embert, ha nem többet. A' Város pedig az után ment Capitulatióra az ellenséggel. A' Lengyelek hadi seregének egy része,

melly *Kovnéndl* állapotott meg, a' *Samagiten* és *Warschau* között való communicationnak megtarthatására nézve igen jó lábon áll, de a' más része, a' *Mulzka* újj *Kordonja* széle felé vonta vala magát.

Frigyes Belgyiom.

Hágából Sept. 13. dik napján költ Tudósításból olvassuk, hogy a' *Frantziák* *Cadsand* szigetihől tizennégy hajokkal akartanak vala *See-lándiába* bé tsapni; de ezen tzeljokban tellyes-séggel nem boldogalhattanak, minthogy 10 hajojak töllek el-vétetett, a' többi pedig el-süjjesztettek. Ugyan tsak onnan írják Sept. 18. án azt is: Hogy Sept. 14. én, *Herzogenbusch* haz nem messze, *Boxtelnél*, a' *Dommel* háta megett táborozó *Angliai*, és a' *Herzogenbuschból* *Mayercibe* nyomatott *Frantzia* sergek között igen tüzes tsata ment volna véghez, és hogy azon ütközet egész estvig a' leg hevesebben tartatott, a' mikor az *Ang* usok gyengülni kezdvén, magokat *Gestel* felé huzták visszáz, más nap pedig az ellenség ismét réájok tsapván, az ütközet olly keményen folytattatott, hogy mind a' két részről való vesztségnek száma nem kevésre mégyen. Az ágyuzás és a' puskákkal való lövöldözés mintegy délig tartott, de az *Anglusok* akkor is kéntelenítetttenek a' magok helyeket el-hagyni, és magokat *Schyn-del* felé visszáz vonni. — Minthogy pedig az *Angliai* Erő egészzen egyesülve vala, és úgy láttatott, mintha a' *Dinternél* és körül bé lévő *Polztyaikat* megtartani kívánnák; innen azért úgy lehet gondolni, hogy közöttük, és a' *Frantziák* között egy harmadik tsata se sokára fog tartatni. A' fennebb irt ütközet miatt, melly is ezen *Honapnak* 13. án és 14. én tartatott, az említett *Boxtel* és *Gestel* nevezetű faluk felette sokat szenvedtenek. *Boxtelnek* egy része el égetett, a' több része pedig fel-prédátatván, pusztává tétetett. — Minthogy a' *Frantziák* magokat *Herzogenbusch* felé huzták, az által *Bréda* ismét szabad commu-

nicatiót nyert magának. — A' Hollándiai Trup-
pok is, mellyek *Bréda* és *Herzogenbusch* között
huztanak vala lántzat, három Bataillonnal és egy
néhány lovassággal, mellyek a' *Loon op-Zandti*
posztakat foglalták vala el, megint vagy 800ból
álló gyalogsággal 2 Schvadronnal, és 8 ágyukkal,
a' mellyek *Dongent* szállották vala meg, a' Fran-
tziák által keményen meg-támogatván, az el-
lenség ereje, Major *Hersberget*, a' ki ott kommandi-
roz vala, arra kényszerítette; hogy magát *Besoyen*
felé huzná visszáz, más nap pedig a' *Sprangi*
posztakra még keményebb erővel ütvén réá az el-
lenség, azokat *Waalvik* ig kényszerítette visszáz
nyomulni, de ott is nem nyugodhatván az ellen-
ség miatt, a' *Capellénál* lévő Battériák megévon-
ták meg magokat a' Hollándusok. A' Frantziák
pedig mindezeket a' falukat fel-prédálván, est-
vére a' magok elébbeni helyekre visszáz mentenek.
Bergen op-Zoomba még eddig minden tsendes-
ségben vagyon, de a' mint észre lehet venni, a'
Frantziák a' magok Trupjaikat Hollándiai Bra-
bantziának minden résziben nagyon erőssittik, és
sok, 's kemény Artillériát visznek mindenüvé.

Amsterdamból, Sept. 17-én. — *Brédából*
ezen tudósítást vettük, hogy a' Frantziák a' mi
örálloinkra ütvén, a' mellyek *Bréda* és *Osterhout*
között vóltanak, azt gondolván a' miénk, hogy
az ellenség serege igen nagy számból állana, ma-
gokat *Steenhofen* felé huzták visszáz. Ezen alkal-
matossággal a' miénkek egy embert se vesztette-
nek el, hanem csak egy lovak kapott sebet. Ezen
honapnak 7-dikén pedig Generálmáyor *Geusan*
ezen Erösségnek őrizetére rendeltetteknek egy ré-
szével az ellenségre ütvén, melly is *Printzenhágá-*
ba igen nagy számmal vala, 156 embereiknek,
el-vesztéssekkal, 's nem kevés sebessivel, és 6.
embereinek fogságba lett hagyásokkal visszáz ve-
retett. A' mi vesztésünk, mellyet ekkor szenved-
tünk igen tsekélység. Az újjabb tudósítások pe-
dig azt hirtelik, hogy azon időtől fogva *Bréda*
körüli tsendesség vólna, 's úgy láttatik, hogy az

ellenség ezen Erösségtől a' maga erejét el kívánná huzni, és hogy már Tilburgig vízszá is huzta volna, ugyan tsak egy onnan való tudósittás erős-sitti.

Mastrichtból Sept. 18 án irják: Hogy a' Frantziák az Austriai Forposztakat 17-ben meg támodván, a' rettenetes ágyuzás a' nap fel- kelésitől fogva egész estvéli 6 oráig tartott. És ámbár a' Frantziák tüze kemény vólt légyen is, de még is semmit se nyerhettettek. Azon ütközötben, mellynek a' réájok borult ejtszaka vetett vala végett Gen. *Kray* commandirozott. Azt gondolván pedig az Austriai sergek, hogy 18 ba is lenne valami tiztze futás, G. *Clerfayt* és *Beaulieu* azon nap reggelén is ki állattanak vala a' sikra, de a' Frantziák éjjel vízszá huzván magokat, az nap semmi tsata közöttök nem esett. — A' huszárok és az Uhlánusok az ellenségtől 30 's egy néhány lovat vettenek vala el, 9 Dragonyast és még egy Tisztet pedig el-fogtanak.

Spanyól Ország.

Barreré nem régiben fel-alván az oráló székben, a' N. Gyűllés előtt, a' Frantziáknak a' Spanyolokon vett gyözedelmét a' leg kelemetesebb módon adta elé; de hogy *Barreré* is a' sujkat sokszor el-veti, a' következő Spanyol tudósittás bizonyítja: A' Spanyolok Generálja Gróf *Union*, a' Frantziákon Aug. 15-én teljes gyözedelmet vett *Bellegárdénal*; A' Frantziák Generálja *Mirabel* 4000 embereivel esett el, ezeken kívül közüllök sokan meg-sebessittetnek és el-fogatattanak, 's hadi készületeit is nagyobb részint el-veztették. A' Spanyolok 35000 ren, a' Frantziák pedig 48000-ren állattanak vala ki a' *Márs* mezeire. Igaz hát innen az, hogy a' *Párisi Nép* nem mindenkor álhat jot a' *Barerre* ékesen szol-lásának igassága felöll.